Anuarul Universității "Petre Andrei" din Iaşi
Fascicula: **Drept, Ştiințe Economice, Ştiințe Politice**
ISSN: 2248-1079 | ISSN-L: 2601-7008
Covered in EconPapers, RePEc, CEEOL, ErihPlus, INDEX COPERNICUS, CrossRef, CrossCheck, Google Scholar, WorldCat, KVK, SOCIONET

2020, Issue 26, pages: 76-110 | doi: https://doi.org/10.18662/upalaw/50

Cotroceni Palace Symbol of the Propaganda of the Communist Regime from Romania in the Years 1948 – 1977

Ioana DRĂGULIN[1]

[1] Ph.D., Muzeul Naţional Cotroceni, Romania, E-mail: dragulinioana@yahoo.com

Abstract: *World War II produced a major shift in global power relations and led to the emergence of bipolarism. The agreements reached by the Allies in Yalta in February 1945 sanctioned the USSR's rule over Eastern Europe. In this context, the takeover of political power and the changes imposed in the economy by the communists in Romania, with the direct help of the USSR was a logical consequence. All the events that took place in Romania between August 23, 1944 and December 31, 1947 were part of the logic of communizing the Romanian society and state on the Soviet model. The communization of Romania followed a path that provided for the invalidation of the liberal, democratic, bourgeois, capitalist model of society and the imposition of another communist, undemocratic, egalitarian, totalitarian model. In order to achieve this goal, measures had been brutally applied to restrict citizens' rights, both politically and in terms of expression or property. In this context, the change of the historical role of the Royal Palace from Cotroceni to the Palace of the Pioneers was part of the propagandistic activity of a totalitarian regime which, in the absence of popular legitimacy, by vote, had to "fabricate" a history to legitimize it in front of the Romanian people.*

Keywords: *World War II, the communization of Romania, Royal Palace, Palace of the Pioneers, popular legitimacy.*

How to cite: Drăgulin, I. (2020). Cotroceni Palace Symbol of the Propaganda of the Communist Regime from Romania in the Years 1948 - 1977. *Anuarul Universității "Petre Andrei" din Iași, Fascicula: Drept, Ştiințe Economice, Ştiințe Politice, 26*, 76-110. https://doi.org/10.18662/upalaw/50

Introducere

Destinul domeniului Cotroceni a fost şi este strâns legat de istoria Bucureştilor. Cu o istorie de mai bine de trei secole, domeniul a fost înfiinţat prin defrişarea unei zone întinse din foştii codri ai Vlăsiei. De-a lungul timpului, proprietatea a evoluat astfel: mănăstire şi reşedinţă domnească (1679-1681), în perioada domnitorului Şerban Cantacuzino, reşedinţă domnească de vară (decizie luată de domnitorul Alexandru Ioan Cuza în anul 1862) (Fotescu, Constantin, 2002: 127), palat regal (1896-1948), după ce vechile case domneşti au fost dărâmate, pentru a face loc unor noi construcţii ridicate în perioada 1888-1896, palat al pionierilor (1949-1977) în epoca comunistă, perioada de consolidare şi restaurare (1977-1987), ca urmare a dezastrului provocat de marele cutremur pe care Bucureştiul l-a cunoscut în anul 1977, şi, în fine, în perioada contemporană, postcomunistă, funcţionează Administraţia Prezidenţială şi Muzeul Naţional Cotroceni (Lazăr, Dinu, Drăgulin, 2019: 14-207).

Atunci când ne referim la domeniul Cotroceni avem în vedere un complex de clădiri ce au funcţii diferite, la care se adaugă parcul şi terenul aferent.

În fiecare perioadă istorică, domeniul a evoluat, a cunoscut transformări, în funcţie de rolul pe care l-a îndeplinit. Oricum, apare ca evident faptul că, perioada de maximă frumuseţe a palatului regal şi a domeniului a început cu anul 1896 şi s-a încheiat odată cu marele cutremur care a zguduit Bucureştiul în 1940. Gloria domeniului se datorează deciziei statului român din 1893, de a acorda un credit de 1.700.000 de lei casei regale, din care 1.000.000 de lei pentru restaurarea palatului regal şi construirea de noi anexe iar 700.000 pentru o reşedinţă regală la Iaşi (Lazăr et al., 2001).

Astfel, conform planurilor arhitectului Paul Gottereau, se va ridica o construcţie în formă de L pe trei niveluri. La încheierea lucrărilor, în anul 1896, s-a amenajat şi parcul. Până la jumătatea secolului al XIX-lea, parcul a avut o utilitate publică la fel ca alte grădini publice din Bucureşti precum Cişmigiu sau Kisseleff, pentru ca ulterior să fie înglobat în cadrul domeniului (Ionescu-Gură, 2000: 207). După anul 1896, palatul a continuat să cunoască îmbunătăţiri şi înfrumuseţări, rolul acestuia începând să crească, devenind casa în care membrii familiei regale au locuit[1]. Palatului Peleş din Sinaia i-a

[1] Exemplificăm printr-o amintire a principesei Maria, viitoarea „Regină a inimilor", prilejuită de inaugurarea „salonului de aur". În jurul anului 1900 începuse procesul decorării încăperilor la palatul Cotroceni. Atunci când principesa i-a invitat pe Regele Carol I și regina

fost atribuit din ce în ce mai mult rolul de reşedinţă de vară, iar Palatului Regal de pe Calea Victoriei i s-a consacrat rolul de centru al exercitării autorităţii regale. Lucrările de extindere, înfrumuseţare şi modernizare au continuat de-a lungul anilor.

Pentru a înţelege, chiar dacă parţial, importanţa Palatului Cotroceni, vom prezenta o evaluare a bunurilor încheiată la 1 iunie 1930, în lei aur (Muzeul Naţional Cotroceni, 1993: 152-154).

Nr.crt.	**Recapitulaţia**	**Total general lei aur**
1.	Intrarea principală	
2.	Scara de marmură	
3.	Scara de stejar	
4.	Culoar etaj I, până la şi incl. anticamera românească	
5.	Culoarul etaj I, oaspeţi	
6.	Salonul doamnelor de onoare	
7.	Toaleta	
8.	Sala dlor adjutanţi	
9.	Toaleta dlor adjutanţi	
10.	Sala de vânătoare	
11.	Salonul de aur	
12.	Biblioteca M.S. Regelui	
13.	Salonul mare	
14.	Anticamera sufrageriei regale	
15.	Sufrageria regală (românească)	
16.	Biroul dlui mareşal	
17.	Scara din biroul dlui mareşal	
18.	Sufrageria suitei	
19.	Apartamentul pentru oaspeţi etaj I	
20.	Toaleta (fund)	
21.	Baia	

Elisabeta să viziteze „salonul de aur" aceștia au avut următoarele reacții: „Când pentru prima oară i-am lăsat triumfătoare să intre în camera mea aurie, figura Majestăților Lor a fost de studiu și contemplare. Nu le-a plăcut pentru că era prea îndrăzneață, prea diferită de orice văzuseră sau concepuseră vreodată, dar nu s-au putut împiedica să admită că era frumoasă, într-un fel barbar și neconvențional. Era cu certitudine ca o poveste. În acele zile, a crea povești, era un mare ajutor, împotriva prea serbedei realități sau lucruri. Mignon a mea, în acele zile, când am adus-o să vadă noua mea cameră a mamei sale, nu a vrut să intre, deoarece s-a gândit că intră într-un bazin cu apă" în SANIC, *Regina Maria*, dosar III/79, f. 5.

22.	Apartament fost al oaspeţilor Ruşi, Salonul	
23.	Dormitorul	
24.	Toaleta	
25.	Sufrageria personalului I	
26.	Sufrageria personalului II	
27.	Argintăria (fără vesela)	
28.	Spălătoria vaselor	
29.	Oficiul sufrageriei cu scara	
30.	Culoarul etajului II	
31.	Apartamenul A.S.R. Principeasa Ileana	
32.	Budoarul M.S. Reginei	
33.	Dormitorul M.S. Reginei	
34.	Budoarul M.S. Reginei	
35.	Toaleta M.S. Reginei	
36.	Baia M.S. Reginei	
37.	Anticamera M.S. Regelui	
38.	Fostul dormitor al M.S. Regelui	
39.	Baia M.S. Regelui	
40.	Culoarul alături	
41.	Sala pentru Fruhstuck	
42.	Salonul alb	
43.	Dormitorul alb	
44.	Garderoba mare a M.S. Reginei	
45.	Apartamentul Miss Woodfield	
46.	Garderoba mică a M.S. Reginei	
47.	Biroul dlui Denize	
48.	Şcoala	
49.	Salonul Miss Marr	
50.	Salonul orange cu entree	
51.	Studio	
52.	Salonul alb	
53.	Fost apartament al A.S.R. Principelui Nicolae	
54.	Apartamentul fost „Le Nid"	
55.	Apartamentul domnişoarei Cantemir	
56.	Apartamentul fost al M.S. Regelui Alexandru	
57.	Apartamentul fost al M.S. Reginei	

	Elisabeta a Greciei	
57.	Scara din grădină, până la baia M.S. Regelui	
59.	Apartamentul de la mansardă al d-şoarelor Karl şi Thiele	
60.	Scara mare de serviciu	
61.	Încăperea pentru ascensor	
62.	Culoarul mansardei	
63.	Mansardele, camerele nr.20	
64.	Culoarul de jos (parter)	
65.	Camera telefonistului	
66.	Biroul intendentului	
67.	Oficiul poştal	
68.	Biroul contabilităţii	
69.	Garderoba	
70.	Camera lacheilor	
71.	Locuinţa dlui Kraemer	
72.	Biroul comisionarului Ionescu	
73.	Camera comisionarului Klemish	
74.	Biroul castelanului	
75.	Bufetul cafegiului	
76.	Camera ofiţerului de gardă	
77.	Infirmeria	
78.	Bucătăria	
79.	Frigoriferul	
80.	Spălătoria	
81.	Livrele	
82.	Vesela regală	
		1.626.143[2]

Este necesar să atragem atenţia că, această evaluare se încheie pe 1 iunie 1930, un an în care criza economică mondială era în plină desfăşurare, iar valorile activelor, de orice tip, nu numai în România, dar în întreaga lume

[2] Pentru a realiza o estimare aproximativă, Noua lege monetară din 7 februarie 1929 stabilea redobândirea convertibilităţii leului (1 leu = 10 mg aur 900 la mie), http://www.bnr.ro/1919---1939--1055.aspx (accesat 1.07.2018) . La data de 28.06.2018, cotația aurului era de 10 gr.= 1856 roni, ceea ce înseamnă că 1 leu aur în 1930 reprezintă echivalentul a 18,55 de roni. Suma evaluată se ridică la un total de 30.164.952 de roni. https://www.bcr.ro/content/dam/ro/bcr/www_bcr_ro/Aur/Cotatii_Aur.pdf (accesat 1.07.2018).

modernă, se prăbuşiseră. De aceea, moneda de referinţă a fost leul aur, orice altă monedă în lume fiind supusă unui proces accentuat al devalorizării.

Cutremurul din 10 noiembrie 1940 a adus pagube importante palatului. Din acel moment familia regală a părăsit Cotroceniul. Alte stricăciuni au mai fost aduse şi în timpul bombardamentelor anglo-americane şi germane din primăvara şi vara anului 1944 care au afectat aripa de sud a palatului (Ionescu-Gură, 2000: 210). Cu toate acestea, la încheierea războiului, palatul şi domeniul continuau să fascineze şi să atragă atenţia contemporanilor.

Palatul Cotroceni simbol al propagandei regimului comunist din România anilor 1948 – 1977

1) Transformarea instituţiilor şi societăţii româneşti de noua putere de la Bucureşti

Ocuparea României de către trupele armatei sovietice după 23 august 1944 şi încheierea războiului au poziţionat statul român în interiorul Cortinei de fier. Armata sovietică a ocupat România şi a impus preluarea puterii politice de către comunişti. Acest proces a avut loc în mod abuziv şi ilegal. Una din temele centrale pe care istoriografia românească a studiat-o este cea a numărului comuniştilor. Cifrele pe care le avem corespund unor perioade diferite. Astfel, din informarea trimisă Kominternului în 11 ianuarie 1940 rezultă 3.125 (SANIC, fond CC al PCR, Secţia Organizatorică, 1940: 3-4)[3]. Nicoleta Ionescu-Gură afirmă că, în august 1944, Partidul Comunist Român avea 80 de membri în Bucureşti şi mai puţin de 1.000 la nivel naţional (Ionescu-Gură, 2005: 209). O informaţie importantă provine, în mod indirect, de la Eugen Cristescu, fostul director general al Serviciului Special de Informaţii, care i-a destăinuit lui Gabriel Bălănescu, colegul său de celulă, că la 23 August 1944 în România erau înregistraţi 1150 de comunişti. Ca o completare plină de culoare şi în acelaşi timp semnificativă, Cristescu ar fi afirmat că jumătate dintre aceştia erau agenţii comisarului Sava Dumitrescu care se ocupa de activitatea comuniştilor din România (Troncotă, 1994: 11).

Până la sfârşitul anului numărul a crescut la 5.000-6.000, pentru ca în primăvara lui 1945 să se ajungă la 52.253 de membri (Colţ, 1999: 18-20). La

[3] Bucureşti - 500; Transilvania - 1000; Prahova - 250; Galaţi - 100; Moldova - 300; Basarabia - 200; Bucovina - 250; Dobrogea - 250; Craiova - 120; total - 2970, în închisori - 160; în lagăre de concentrare - 60; în emigraţie în Franţa - 10 şi în URSS - 15. Total general - 3215.

sfârşitul anului 1947, partidul declara că are 799.352 de membri (Chiper, 1998: 34). Numărul mare de înscrieri ne poate conduce la concluzia că revenirea din ilegalitate a comuniştilor a creat o emulaţie la nivelul populaţiei, ceea ce a produs o creştere majoră a numărului de înscrişi. La aceasta se putea adăuga şi, aşa cum afirma Iosif Rangheţ, şeful Direcţiei Cadre a C.C a PCR între anii 1944-1945, că mărirea neaşteptată a numărului de înscrieri în partid se datorează „ ... exclusiv calităţilor de convingere a activiştilor şi forţei mobilizatoare a partidului" (Colţ, 1999: 18-20). Cercetând documentele de arhivă am găsit o afirmaţie a lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, din care rezulta că efectivul partidului a crescut datorită presiunilor care s-au exercitat asupra oamenilor şi a campaniilor înşelătoare desfăşurate de comisarii politici: „ ... se duceau bieţii ţărani să se înscrie că le crăpa buza după un căuş de porumb, sau au iscălit pentru mălai şi s-au trezit în partid" (SANIC, fond CC al PCR – Cancelarie, 1950: 95-96).

Cucerirea totală a puterii politice în România de către comunişti s-a realizat în trei etape:

a) preluarea puterii executive odată cu instaurarea guvernului condus de Dumitru Petru Groza (6 martie 1945);
b) preluarea puterii legislative odată cu falsificarea alegerilor parlamentare (19 noiembrie 1946);
c) preluarea controlului total odată cu silirea regelui Mihai I să abdice (30 decembrie 1947).

Puterea de la Bucureşti s-a angajat într-un proces de comunizare a României care a condus, în deceniile care au urmat, la o transformare radicală a societăţii şi statului român. Regimul democratic parlamentar bicameral, proprietatea privată, respectarea drepturilor fundamentale ale individului au fost anulate sau pervertite (Arpad, 2019: 41-55; Ciucă, 2018: 55-74) prin intermediul unor măsuri care au condus, în scurt timp, la schimbarea drumului de modernizare ales de generaţia de la 1848 şi urmaşii politici. Noul regim a introdus modelul democraţiei populare care a înlocuit modelul democraţiei liberale, proprietatea comună asupra bunurilor care a înlocuit proprietatea privată, a eliminat monarhia instaurând republica, a anulat drepturile individuale înlocuindu-le cu cele colective (Lazăr, Dinu, Drăgulin, 2019: 171).

Propaganda comunistă a afirmat că înlăturarea Regelui Mihai I şi proclamarea Republicii a fost rezultatul unui „ ... proces de făurire prin lupta poporului muncitoresc a unui regim de democraţie populară în ţara noastră" (Gheorghiu-Dej, 1945: 15). În cadrul acestui „proces de făurire" a unui regim care lupta să se elibereze de „tarele regimului burghezo-moşieresc" o atenţie deosebită a fost acordată tinerilor, scopul fiind acela al creării

„Omului nou". Interesant este că acest demers nu a avut un caracter inovator, toate regimurile autoritare sau totalitare au acţionat în mod programatic asupra tinerelor generaţii. Se dorea crearea unui suport de mase pentru regim prin intermediul îndoctrinării. Scopul era acela al creării unui nou tip de legitimare, menit să „şteargă" din memoria colectivă lipsa de legitimitate dată de preluarea puterii în mod nelegitim.

Un rol central în realizarea acestui obiectiv ideologic i-a fost rezervat palatului Cotroceni.

2) Palatul Cotroceni primul Palat al Pionierilor din România

Organizarea pe verticală a structurilor de putere politică a comuniştilor a impus apariţia organizaţiilor de tineret. Astfel, în conformitate cu deciziile luate de „Partidul Muncitoresc Român[4], U.T.M creează şi conduce – sub îndrumarea Partidului – Organizaţii de tineri, cuprinzând copiii din şcoli între 9-14 ani. Prin aceste organizaţii, UTM-ul se ocupă de educaţia comunistă a copiilor. Nu e vorba deci de o organizaţie pe ţară, cu un caracter independent, cu conducere centrală şi judeţene proprii, şi nici de o organizaţie de Stat (SANIC, fond C.C. al P.C.R., Secţia Organizatorică, 1950: 10).

Uniunea Tineretului Muncitoresc era organizaţia de tineret a partidului şi bazinul de unde se recrutau viitorii membri şi cadre de „nădejde", care la rândul său avea în subordine toate organizaţiile de pionieri din ţară, iar mai târziu, după anul 1977, organizaţiile de şoimi ai patriei, în care erau înscrişi copiii mai mici de 9 ani.

În organizaţiile de pionieri vor fi primiţi numai copiii cei mai pregătiţi din toate punctele de vedere, care să constituie exemplu stimulent pentru toţi ceilalţi. Cu toate acestea, în activităţile multiple ale Organizaţiilor de Pionieri, vor fi întrebaţi toţi copiii, cu scopul de a-i ridica pe toţi la nivelul pionierilor.

Fiind vorba de organizaţii de copii, se va da o educaţie comunistă în aşa fel încât se va urmări ca întreaga activitate a acestora să fie corespunzătoare cu nivelul de înţelegere, cu calităţile specifice, cu preocupările naturale ale vârstei lor. Fiind vorba de organizaţii ce se ocupă de educarea copiilor, problemă de o deosebită importanţă naţională şi de Stat, toate instituţiile de stat şi obşteşti care au vreo atingere cu această problemă vor trebui să le sprijine cu toată puterea.

[4] Partidul Muncitoresc Român a luat naștere în anul 1948 în urma fuzionării Partidului Comunist Român cu Partidul Social Democrat.

Deoarece pentru munca cu copii nu este suficientă pregătirea politică, se va urmări a se face toate eforturile ca tovarăşii însărcinaţi cu această muncă să aibă chiar de la început – pe lângă pregătirea politică – şi cel puţin un minim de pregătire pedagogică şi calităţile necesare pentru a se putea apropia de copii.

Principalul rol al Organizaţiilor de Pionieri – deoarece cuprind copii de vârstă şcolară – este de a constitui cel mai de seamă exemplu al şcolii noi populare, în formarea unei generaţii tinere, bine pregătită din punct de vedere politic, profesional, cultural şi fizic, în formarea unui tânăr cetăţean demn şi devotat Republicii Populare Române, entuziast constructor al socialismului, credincios militant al cauzei lui Lenin şi Stalin, ataşat Partidului Muncitoresc Român, prieten credincios al Patriei socialismului victorios, Uniunea Sovietică. Pionierii vor trebui să crească în dorinţa de a se comporta astfel încât să poată deveni la vârsta cerută UTM-işti şi apoi membri ai Partidului, de a-şi lega astfel întreaga viaţă ca militanţi ai cauzei comunismului.

Ideile fundamentale ce vor trebui să stea la baza întregii activităţi a Organizaţiilor de Pionieri vor trebui să fie următoarele:

1. Dragostea nemărginită pentru Patria noastră, Republica Populară Română, prin cunoaşterea trecutului istoric al poporului, prin cunoaşterea geografiei ţării, prin cultivarea muzicii, dansurilor şi literaturii populare; prin cunoaşterea bogăţiilor naturale ale ţării, şi mai presus de toate, prin înţelegerea superiorităţii noastre faţă de ţările în care copiii duc o viaţă de mizerie, şi prin cunoaşterea viitorului minunat pe care-l are ţara noastră în care bogăţiile sunt din ce în ce mai mult ale poporului etc. (SANIC, fond C.C. al P.C.R., Secţia Organizatorică, 1950: 10). Toate acestea vor trebui să dezvolte la copii dorinţa de a-şi da toate forţele pentru patrie, să înveţe şi să muncească pentru ea, la nevoie să-şi dea viaţa pentru ea;
2. Dragostea şi devotamentul pentru Partid, care a creat o astfel de patrie, care iubeşte copiii şi se îngrijeşte de ei ca să ducă o viaţă din ce în ce mai veselă şi mai îmbelşugată. Copiii vor trebui să ştie că până astăzi s-a dat şi se dă încă o luptă grea între clase, între bogaţi şi săraci, că cei avuţi au fost înfrânţi, dar ne urăsc pentru că vor să ne asuprească mai departe; că aceştia sunt răi şi trebuie nimiciţi. Copiii vor trebui lămuriţi în mare asupra idealurilor pentru care luptă Partidul nostru, comunismul şi socialismul;

3. Dragostea noastră pentru Uniunea Sovietică. Marea ţară în care trăiesc cei mai fericiţi copii din lume, ţară ai cărei soldaţi ne-au eliberat patria de duşmani şi ne ajută mereu ca ţara noastră să înflorească, ţara care stă în fruntea luptei pentru pace şi pentru fericirea oamenilor muncii. Copiii trebuie să ştie că în fruntea acestei ţări se află tovarăşul Stalin, omul cel mai înţelept, cel mai viteaz şi mai bun, cel mai mare prieten al copiilor din lumea întreagă;
4. Va trebui să-i facem pe copiii să înţeleagă că iubind patria şi poporul lor, ei trebuie să respecte şi să preţuiască libertatea celorlalte popoare, să dorească a cunoaşte viaţa copiilor din alte ţări şi că caute mijloace de împrietenire cu aceştia şi să-şi manifeste solidaritatea cu copiii popoarelor ce luptă pentru libertate;
5. Dragostea pentru învăţătură, care este datoria principală a copiilor faţă de Patrie şi faţă de părinţi, căci numai omul care învaţă mereu mai mult şi mai bine este tot mai folositor poporului şi sieşi;
6. Trebuie dezvoltată la copii setea de adevăr, cu înţelegerea iubitorului de natură şi în acelaşi timp cu combativitatea omului încrezător în forţele sale, în lupta pentru transformarea şi dominarea minunatei şi bogatei naturi. Aceasta îi va deschide ochii larg spre înţelegerea legilor de dezvoltare ale naturii şi ale vieţii;
7. Formarea caracterului pionierului, a viitorului om nou, este o chestiune de căpetenie şi de educaţie a pionierului (SANIC, fond C.C. al P.C.R., Secţia Organizatorică, 1950: 13). Trebuie dezvoltate la pionier, prin toate mijloacele, dragostea pentru munca care înnobilează pe om, sentimentul dreptăţii muncitoreşti, curajul şi obligaţia pentru cauza dreaptă a socialismului şi comunismului, cinstea şi modestia, ca podoabe de preţ ale omului, spiritul colectivist, spiritul de răspundere faţă de societate, a simţului autocritic, sinceritatea, moralitatea;
8. Admiraţia şi dorinţa de a imita pe oamenii mari, eroii noştri, eroi ai luptei proletariatului, oameni de ştiinţă şi artă renumiţi etc., precum şi respectul în general faţă de oamenii vârstnici, faţă de experienţa şi munca lor;
9. Dragostea şi recunoştinţa copiilor faţă de cei ce-i învaţă lucruri bune, folositoare, faţă de profesori, învăţători, pedagogi etc. (SANIC, fond C.C. al P.C.R., Secţia Organizatorică, 1950: 14).

În aceste condiţii, Palatul şi domeniul Cotroceni, ce reprezentaseră prin istoria lor simbolul regalităţii în România, au constituit încă din primele momente ale instaurării noii puteri o miză ideologică puternică. S-a dorit cu ardoare ca prin intermediul propagandei promovată de partidul unic să se sădească în mintea românilor că noul regim „munceşte" pentru ei. Desigur, poziţionarea domeniului Cotroceni, în jurul căruia s-a construit un cartier al burgheziei române, începând de la 1900, plin de case şi vile, a îmbogăţit din punct de vedere arhitectural Bucureştiul. Apare evident că atmosfera pe care a cunoscut-o Palatul a fost favorizată în primul rând de poziţia sa, care încă de la sfârşitul secolului al XVII-lea, şi până târziu la jumătatea secolului al XIX-lea, era la marginea Bucureştilor. Capitala Munteniei şi a României ulterior, datorită realităţilor specifice unui regim feudal ce a fost favorizat de o dominaţie de aproape o jumătate de secol a imperiului otoman, nu avea o întindere majoră. În plus, pentru mult timp, până la sfârşitul secolului al XIX-lea principala axă de dezvoltare a oraşului a fost de-a lungul principalului bulevard, respectiv Calea Victoriei. Şi din această cauză, domeniul şi Palatul Cotroceni au fost o oază de relaxare. Un alt argument este acela că Palatul Cotroceni nu era principala reşedinţă a casei regale a României din capitală, principalul centru al puterii şi autorităţii centrale regăsindu-se la Palatul Regal situat pe Calea Victoriei. În condiţiile în care regimul politic instaurat în România s-a realizat prin falsificarea alegerilor şi aruncarea în puşcărie a liderilor partidelor istorice, toate aceste elemente puteau să fie transformate şi reinterpretate de către propaganda comunistă în argumente folosite ca arme ideologice, cu scopul autolegitimării.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, autorităţile comuniste au acţionat în mai multe etape.

Prima etapă s-a deschis cu 5 ianuarie 1948.

S-a înfiinţat o Comisie compusă din: Avram Bunaciu, ministru secretar de stat la Preşedinţia Consiliului de Miniştri, ce îndeplinea funcţia de preşedinte; Mihai Levente, secretar general la Ministerul Industriei şi Comerţului, ce avea rolul de secretar; Alexandru Voitinovici, secretar general la Ministerul Afacerilor Externe; N. Celac, secretar general la Ministerul Agriculturii şi Domeniilor; M. Maievschi, secretar general în cadrul Ministerului Finanţelor şi Stelian Tănăsescu, director general din Ministerul Afacerilor Interne, ca membri (Lazăr, Dinu, Drăgulin, 2019: 176).

A doua etapă a privit inventarierea şi confiscarea bunurilor mobile şi imobile şi trecerea acestora în proprietatea mai multor instituţii. Această etapă se împarte în două momente distincte.

Primul dintre acestea se deschide cu Decizia Consiliului de Miniştri adoptată în data de 26 martie 1948, care a fost transpusă în Decretul Nr.38 pentru intrarea în proprietatea Statului a bunurilor fostului Rege Mihai I şi a membrilor fostei case regale. În articolul 1 se arăta că: „ Prin efectul legii Nr.363 din 1947, pentru constituirea Statului Român în Republica Populară Română, publicată în Monitorul Oficial Nr.300 bis din 30 Decembrie 1947, Statul Român este de drept reintegrat pe aceeaşi dată, în deplina proprietate a tuturor bunurilor ce constituiau Domeniul Coroanei şi a celor ce erau folosite sau administrate sub denumirea de Casa Regală împreună cu inventarul viu sau mort". În articolul 2 se arăta că „Toate bunurile mobile şi imobile, care la data de 6 martie 1945 se aflau în proprietatea fostului rege Mihai I, ori a altor membri ai fostei Case Regale, trec pe aceeaşi dată în proprietatea Statului Român. Orice acte de dispoziţie sau de constituiri de drepturi reale asupra acestor bunuri intervenite după data de 6 martie 1945 sunt nule de drept". (M. Of., Partea I-a, Legi, Decrete, Jurnale ale Consiliului de Miniştri, Deciziuni ministeriale, Comunicate, Anunţuri judiciare (de interes general), 1948: 4648 în Lazăr, Dinu, Drăgulin, 2019).

Al doilea moment se deschide odată cu publicarea în *Monitorul Oficial* din 19 iunie 1948 a Deciziei Consiliului de Miniştri, luată în urma raportului redactat de Ministrul Justiţiei, cu nr. 58.402, care a fost supus atenţiei membrilor Consiliului în şedinţa din 18 iunie 1948. Consiliul decidea ca „în baza dispoziţiilor Decretului nr. 38 din 27 mai 1948, referitor la intrarea în proprietatea statului a bunurilor fostului rege Mihai I şi a membrilor fostei familii regale, bunurile enumerate în prezentul articol se trec în administraţia şi folosinţa autorităţilor şi instituţiunilor, arătate în dreptul fiecăruia, după cum urmează...".

Nr.crt.		
	Salonul Mare – Inventarul nr. 2	
1.		3 tronuri din lemn, diferite – 1,50X0,60x0,65 cm;
2.		1 milieu vernil, lucrat, turcesc;
3.		1 tischleufer, brodat de mână;
4.		1 faţă de masă, de pânză roz, brodată;
5.		1 piuă, cu piuliţă din lemn sculptat;
6.		18 vasă de alamă şi aramă, de diferite forme şi capacităţi;

7.		3 icoane mici, lucrate în metal;
8.		2 cruci mici lucrate în metal – 0,30 cm;
9.		1 cruce lemn, lucrată, veche;
10.		1 cruciuliță de metal;
11.		1 vas, formă lighean, din lemn, interior sticlă;
12.		3 vase de pământ, exteriorul pictat cu flori;
13.		1 vas mare porțelan, exteriorul ornamentat;
14.		2 vase mari de pământ. Exterior artistic;
15.		2 vase de pământ cu toarte diferite;
16.		1 vas de sticlă galbenă pictată (Gallè);
17.		1 vas de sticlă, marmorat;
18.		1 covor, model oltenesc – 4x3,80 cm;
19.		2 covoare de lână, străine – 4,20x4m;
20.		1 covor, model țărănesc – 3,40x1,50;
21.		1 covor, model țărănesc – 3,20x1,60;
	Culoar, etaj II – Inventar nr. 1	
1.		5 vase, diferite forme și mărimi;
2.		7 icoane, diferite mărimi;
3.		7 vase și ulcioare, diferite;
4.		3 vase din lemn, diferite;
	Patratul studio, etajul II, Inventar nr. 6	
1.		1 vas de aramă cu 2 torți;
2.		2 căni mici de aramă, cu capac, coadă și țâțână;
3.		1 lighean mare de aramă, exteriorul gravat;
4.		1 cană cu toartă, din jumătate alamă și jumătate aramă;
5.		1 cană cu capac, cu monograma D.;

6.		1 cană cu alamă cu capac şi coadă, org.turcesc;
7.		1 cană de aramă, fără capac;
8.		1 lighean şi 1 cană din argint ciocănit;
9.		1 capăt de spadă celtică;
10.		3 pumnale, vechi;
11.		2 cuţite, vechi;
12.		1 briceag, vechi;
13.		2 umbrele, cu mânere de porţelan pictat;
14.		1 schelet de umbrelă, cu mâner porţelan pictat;
15.		1 topor mic, gravat, cu coadă de metal;
16.		1 puigrin mic, de os;
17.		1 vas mare de porţelan, ornamentat cu flori;
18.		1 vas smălţuit, cu 2 torţi;
19.		2 vase de pământ ars, cu toarte;
20.		1 vas de pământ, smălţuit verde;
21.		1 vas de sticlă veneţia pentru flori, fundul spart;
22.		3 vase de pământ, smălţuite cu flori albastre – 2 forme taler, unul format lighean;
23.		1 taler mare de pământ, smălţuit bleu;
24.		1 vas mic de pământ, smălţuit verde;
25.		1 farfurie de pământ smălţuită, ţărănească;
26.		1 corp de broască ţestoasă (carapace);
27.		2 talere din pământ diferite;
28.		1 vas de pâmânt ars;
29.		1 icoană sculptată lemn;
30.		1 cutie, conţine: un şir de elefanţi pe un postament de lemn (elefanţii rupţi în 2 locuri);

31.		1 cutie de lemn, conţine: 1 icoană veche egipteană;
32.		1 cutie de lemn, în interior montată o sculptură a Sf. Nicolae;
33.		1 covertură lucrată turceşte, uzată, 2,80x1,40 cm;
34.		1 cutie cu un joc japonez, format din 3 cutii – fiecare cutie conține 3 piese;
35.		1 tabletă rotundă (farfurie), porţelan pictat, reprezintă Jeanne D' Arc;
36.		1 tabletă rotundă, emailată, cu marginea lemn bronzat;
37.		1 ramă din faianţă, emailată, cu figuri embleme diferite;
38.		4 oale de pământ, diferite măsuri;
39.		1 foale miniatură, încrustată;
40.		3 vase mici din lemn, sculptate;
41.		1 sabie mică, încrustată fildeş;
42.		1 icoană, cu rama de lemn incrustată, reprezentând pe Sf. Maria cu pruncul Isus;
43.		1 vas alamă pentru flori;
44.		1 vas aramă, cu 2 urechi,
45.		1 elefant, miniatură din sticlă, spart;
46.		1 tablou relief (Sf.Cecilia), rama bronzată;
47.		1 tablou reprezentând portret de fată, pictat de Al. Romană;
48.		1 taboul mic, reprezentând flori, pictor necunoscut;
49.		3 icoane vechi, diferite mărimi;
50.		3 vase din lut, diferite mărimi şi culori;
51.		1 cocoş, din pământ smălţuit bleu;
52.		2 broaşte scupltate în lemn;
53.		1 cutie lemn, format carte, feţele sculptate;
54.		1 bust de ghips (reprezentând un

		cap de femeie);
55.		Obiectul se va ridica ulterior;
	Şcoala	
1.		40 de icoane diferite;
2.		3 icoane, în rame late, cu geam;
3.		1 icoană, în cutie de lemn;
4.		1 icoană, sculptată în lemn, diferite fragmente religioase, incrustaţie lemn;
5.		2 icoane metal;
6.		1 cruce lemn, pictată, veche;
7.		2 tablouri pictate (1 de Grigorescu, 1 de K. Kapstein);
	Biroul Denize – Inventar nr. 1	
1.		1 tablou pictat de Adolph Binnet (?), reprezentând un grup de cai;
2.		1 tablou pictat de W.Welten (?), München;
3.		1 tablou pictat de Jacques Kpazkobokian (?);
4.		1 tablou pictat de M. Cumpăna (?) 1932;
5.		2 tablouri pictate, mari, reprezentând ţarul şi ţarina Rusiei;
6.		1 tablou sculptat (relief) reprezentând pe fecioara Maria;
7.		7 bucăţi broderie cu argint;
8.		1 şal brodat cu argint;
	Camera Miss Wodfield – Inventar nr. 1	
1.		1 tablou pictat de Oswald Akenbach;
2.		1 cutie cu armă veche şi un pumnal;
3.		1 cutie cu o sabie cu mâner de sidef (garnitură rubine şi briliante);
4.		1 cutie de lemn; o piesă mâner de metal cu diferite axe, de origine

		japoneză;
5.		1 bucată fildeş cu diferite desene din epoca veche egipteană;
6.		2 picturi mici, japoneze, în cutie neagră;
7.		4 picturi mari, japoneze, în cutii de lemn;
8.		1 ramă, argint filigran, în cutie neagră;
9.		1 tron ţărănesc din stejar sculptat – 1,63X 0,67X 0,68;
10.		1 vas Gallè pentru flori;
11.		1 vas de sticlă albă, cu reflexe de spectru;
12.		1 taler din pământ, smălţuit;
13.		1 vas antic, din pământ, spart;
14.		1 raţă, porţelan Rosenthal;
15.		1 vas veneţian, din sticlă gri-bleu, pe picior;
16.		1 vas cu picior, din sticlă, marca Würtenberg – metal;
17.		1 vas de sticlă albă, pe picioare, compus din 8 solzi;
18.		1 vas de pământ, sculptat;
19.		1 cană, cu capac din faianţă ornată;
20.		1 statuetă din faianţă albă reprezentând un cal (apartament fund);
21.		57 de bibelouri diferite după cum urmează;
	Bibelouri porţelan Kopenhagen	
1.		1 statuetă reprezentând un persan bătrân;
2.		1 bibelou reprezentând un câine mare;
3.		1 bibelou reprezentând un purcel;
4.		1 bibelou reprezentând un urs polar cu pui;

5.		1 bibelou reprezentând un taur;
6.		1 bibelou reprezentând un cocoş;
7.		1 bibelou reprezentând o focă;
8.		1 bibelou reprezentând un hipopotam;
9.		1 bibelou reprezentând un urs polar;
10.		1 bibelou reprezentând o cămilă şezând;
11.		2 bibelouri reprezentând urşi;
12.		1 bibelou reprezentând o pisică mare;
13.		4 bibelouri reprezentând câini diferiţi;
14.		1 bibelou reprezentând un erete;
15.		1 bibelou reprezentând doi câini;
16.		1 bibelou reprezentând două foci mâncând un peşte;
17.		3 bibelouri reprezentând iepuraşi (unul mic);
18.		1 bibelou reprezentând un şoarece de mare;
19.		2 bibelouri reprezentând maimuţe;
20.		2 bibelouri reprezentând pisici (una o bombonieră);
21.		1 bibelou reprezentând o bufniţă;
22.		1 bibelou reprezentând o cucuvea;
23.		1 bibelou reprezentând un câine maron;
24.		1 bibelou reprezentând un ou, din 2 bucăţi, cu un iepuraş;
25.		1 bibelou reprezentând un dihor cu o raţă;
26.		1 bibelou reprezentând un cameleon;
27.		1 bibelou reprezentând un şoricel pe un ştiulete de porumb;
28.		1 bibelou reprezentând un peştişor plat;
29.		1 bibelou reprezentând un peşte;

30.		1 bibelou reprezentând o broască țestoasă;
31.		1 bibelou reprezentând o vulpe;
32.		1 bibelou reprezentând un faun cu un urs;
33.		1 bibelou reprezentând o fetiţă;
	Bibelouri Danemark	
1.		1 bibelou reprezentând o raţă;
2.		1 bibelou reprezentând o pisică;
3.		1 bibelou reprezentând o bufniţă;
4.		1 bibelou reprezentând trei şoricei;
5.		1 bibelou reprezentând o păsărică;
6.		1 bibelou reprezentând o raţă;
7.		1 bibelou reprezentând o pisică;
8.		1 bibelou reprezentând o panteră;
9.		1 bibelou reprezentând un şoarece de mare;
	Bibelouri Röhrstrand	
1.		1 bibelou reprezentând un vultur;
2.		1 bibelou reprezentând un câine;
3.		1 bibelou reprezentând trei şoricei;
4.		1 bibelou reprezentând urşi polari;
	Bibelouri fără marcă (presupuse a fi tot Kopenhagen)	
1.		1 bibelou reprezentând un pinguin în şir;
2.		1 bibelou reprezentând un hipopotam;
3.		2 vase de metal cu diferite gravuri pentru flori;
4.		10 vase din porţelan Kopenhagen, după cum urmează: 1 vas mare, burtos, pictat cu diferite păsări zburând,1 vas înalt, pictat cu flori de măr şi lalele,1 vas înalt, pictat cu flori de nufăr şi peşti,1 vas potrivit, pictat cu flori albe,1 vas mai mic, pictat cu lalele, 1 vas potrivit, pictat

		cu irişi,1 vas potrivit, pictat cu flori de păpădie, 1 vas mic, pictat cu fluturi, 2 vase mici de tot, pictate tot cu flori;
5.		2 casete chinezeşti;
6.		3 icoane, pictate pe lemn, 1 cruce din lemn, pictată, 1 icoană din 3 bucăţi, pictată, icoană pictată pe lemn, vechi;
7.		1 vas de pământ, smălţuit, pentru flori;
8.		1 vas, din pământ, smălţuit, albastru verzui, 1 taler, din pământ, smălţuit, albastru verzui;
9.		1 vas, cu picior, Gallè;
10.		1 vas, din piatră, cu diferite incrustaţii;
11.		1 faţă de masă de damasc roşu, 1 milieu brodat, 4 tischleufer, broderie grecească. 1 şal indian, mătase ţesută cu fir, 1 tischleufer japonez, ţesut mătase cu fir, 1 patrafir, 1 tischleufer brocard, de mătase cu fir, căptuşit, 1 faţă de masă, din brocard de mătase cu fir, 1 milieu de mătase cu fir, 1 faţă de masă, brocard mătase cu fir, 1 tischleufer brocard, de mătase cu fir – 6.60 m lungime;
	Coridorul de piatră, etajul I – Inventar nr. 2	
1.		Nu s-a ridicat, se va menţiona ulterior;
2.		Nu s-a ridicat, se va menţiona ulterior;
3.		Nu s-a ridicat, se va menţiona ulterior;
4.		Nu s-a ridicat, se va menţiona ulterior;
5.		Nu s-a ridicat, se va menţiona

		ulterior;
6.		Nu s-a ridicat, se va menţiona ulterior;
7.		Nu s-a ridicat, se va menţiona ulterior;
8.		Nu s-a ridicat, se va menţiona ulterior;
9.		19 tablouri pictate după cum urmează; 1 tablou pictat de Booz-Jos, reprezentând un poet epocă; 1 tablou pictat de E.L. Goué, reprezentând luptă în război; 1 tablou pictat de L.W. Zumbusch, reprezentând un cap de copil; 1 tablou pictat de Hänner, reprezentând un portret de femeie; 1 tablou pictat de Giraud, reprezentând un portret de femeie; 1 tablou pictat de J.W. Lee, reprezentând un castel; 1 tablou pictat de Witzleben, reprezentând flori; 1 tablou pictat de Kaulbach, reprezentând potret femei; 1 tablou pictat de Casinius, reprezentând un port la o apă; 1 tablou pictat de Casinius, reprezentând un colţ de oraş; 1 tablou pictat de Kaulbach, reprezentând portul; 1 tablou pictat de Casinius, reprezentând peisaj; 1 tablou pictat de Kaufmann, reprezentând peisaj; 1 tablou pictat de Verona, reprezentând un ţăran în port naţional; 1 tablou pictat de Oscar Kleinert, reprezentând peisaj-munţi; 1 tablou pictat de L. Dill, reprezentând peisaj-mesteceni; 1 tablou pictat de Hänner, reprezentând peisaj; 1 tablou pictat de Elena Oprea, reprezentând flori;

	Sufrageria mare – Inventar nr. 2	
1.		27 de pahare de cristal cu picior, aurite, bătute cu pietre colorate; 23 Cupe şampanie cu picior, aurite, bătute cu pietre colorate; 3 pahare de cristal cu picior, aurite, bătute cu pietre colorate; 25 de pahare pentru vin negru, cu picior, aurite, bătute cu pietre colorate; 4 vase înalte pentru flori, din cristal aurit, bătute cu pietre colorate; 23 boluri din cristal aurit, cu pietre colorate; 4 sticle pentru apă, din cristal aurit, bătute cu pietre colorate; 8 vase de cristal bleu pentru flori; 4 boluri, din cristal aurit, cu pietre colorate, sparte; 9 cupe diferite din cristal aurit, cu pietre colorate, sparte;
	Tablouri Salonul Mare (icoane) – Inventar nr. 2	
1.		1 pat compus din 5 piese, sculptate cu motive religioase, 2 părţi laterale la acest pat;
2.		1 fragment catapeteasmă;
3.		10 icoane diferite;
4.		1 icoană tip plic mare;
	Argintăria, etaj I, inventar nr. 4	
1.		1 cutie din lemn; conţime următoarele tacâmuri de argint cu monograma C.E: (4 cuţite de servit peşte, 3 furculiţe pentru servit peşte, 3 liguri mari pentru servit peşte, 12 linguriţe mici pentru servit ouă, 22 linguriţe pentru servit îngheţată. 13 linguriţe pentru desert, 3 furculiţe pentru desert, 2 linguri format rotund, 2 linguri format lopăţele, 1

		lingură pentru servit nuci, 15 cuţite pentru desert, 40 cuţite mari, 20 furculiţe mari, 2 linguri pentru servit sos, 2 lopăţele perforate, 2 linguri perforate, 2 cuţite pentru prăjituri, 2 furculiţe pentru servit prăjituri, 4 linguri mari);
2.		2 lopăţele argint (Cuza); 2 linguri pentru salată, mânere de argint; 1 furculiţă pentru salată, mânere de argint; 2 mânere de argint; 1 strecurătoare ceai;
3.		1 cutie de lemn; conţine următoarele tacâmuri de argint: 1 cleşte pentru spart nuci, cu mânerul din os sculptat, 18 linguri lopăţele de argint, cu coroană, 12 furculiţe desert argint, cu coroană, 10 cuţite de argint, lama gravată, mâner de porţelan, 1 cuţit argint, cu lama de porţelan;
4.		4 vase din porţelan japonez, diferite desene şi mărimi;
5.		3 vase din pământ smălţuit, mărimi şi forme diferite;
6.		Nu s-a ridicat, se va menţiona ulterior;
7.		2 cutii de carton, cu 6 pahare cristal roşu şi bleu, pe picior de argint, dintre care unul spart;
8.		1 cutie conţine: 1 lingură, 1 furculiţă, 1 cuţit, 1 farfurie – toate din argint;
9.		1 cutie conţine: 1 cuţit, 1 furculiţă, 3 linguriţe diferite şi un ouar, toate din argint aurit;
10.		1 cutie conţine: 1 pahar, ceşcuţă, 1 farfurioară, 1 lingură, 1 linguriţă, 1 furculiţă, 1 cuţit, 1 inel pentru şervet şi un clopoţel;

11.		2 farfurii japoneze pentru ornament;
	Camera administraţie, parter – Inventar nr. 3	
1.		1 vas chinezesc din porţelan, cu capac – capac de 10 kg;
2.		1 paravan din 4 părţi, lustruit negru, panourile brodate artistic cu mătase;
	Camera argintărie, parter– Inventar nr. 3	
1.		6 farfurioare chinezeşti pentru cafea;
2.		14 supiere mici din lut, cu diferite desene „Spania";
3.		3 chisele diferite;
4.		12 farfurii de lut smălţuit, cu toarte, chinezeşti;
5.		12 farfurioare desert din porţelan;
6.		1 castron din lut smălţuit;
7.		1 sticlă fin porţelan chinezesc, cu diferite desene colorate;
8.		1 ceas, postament de alamă, cu glob de sticlă – defect;
9.		14 vase din lut smălţuit, diferite forme şi mărimi;
10.		1 sticlă din metal gravat, model turcesc;
11.		2 statuete din lut smălţuit, reprezintă berbeci (pe cărţi);
12.		1 pistol din metal, cu diferite incrustaţii;
13.		1 elefant din abanos;
14.		2 talere cu picior, perforate, turceşti;
15.		1 vas din pământ smălţuit interior şi exterior, desene flori;
16.		1 castron din lut smălţuit verde, cu desene;
17.		1 vas mic din lut smălţuit cu flori „Italia";
18.		2 casete (cufăraşe), interiorul cu sertăraşe din lemn încrustat cu os;

19.		1 cutie, figuri de şah, din cristal lila şi maron;
20.		1 statuetă din os, pe postament din marmură – reprezintă o femeie romană şezând pe un scaun emailat; lângă ea un porc mistreţ;
21.		6 pumnale diferite, unul fără teacă;
22.		7 vase din lemn, de diferite dimensiuni;
23.		14 vase din lemn, mici, diferite forme;
24.		1 cravaşă, cu mâner de metal cu diferite pietre;
25.		1 serviciu cafea turcească, descompletat: 4 ceşti, 11 farfurioare;
26.		7 ceşti şi 9 farfurioare din porţelan chinezesc, în cutie;
27.		2 scrumiere din porţelan;
28.		1 penar din os, exterior sculptat;
29.		1 vas de lut, exterior sculptat;
30.		1 meduză de mare;
31.		1 casetă de lemn, cu exteriorul sculptat, interiorul cu catifea de brocard roşu;
	Dulapuri, culoar, parter – Inventar 4	
1.		1 patrafir 1,40x1,40; 1 tischleufer brodat 1,10x0,55; 1 carpetă motive naţionale; 3 tischleufere de lână, motive naţionale, diferite; 1 tischleufer lucrat de mână; 1 milieu brodat de mână;
2.		2 patrafire; 2 carpete de lână; 1 faţă de masă, lucrată de mână (Buhara) 1x1;
	Camera Dobrescu – Inventar nr. 2	
1.		6 feţe de masă româneşti, diferite (ţesute); 3 catrinţe diferite

		românești; 1 covor de lână roșu, cu margine cu motive – 15 m lungime-0,90 lățime; 1 covor de lână uzat;
2.		1 tablou pictat, reprezentând o biserică iarna, pictor indescifrabil;
3.		1 vas format din 2 căniţe şi un suport, din faianţă emailată, pictat cu flori – Sceaux, 1776, France.

Conform Decretului Palatul Cotroceni şi parcul au fost transferate în proprietatea Ministerului Afacerilor Interne, biserica Palatului Cotroceni (monument istoric) a trecut la Ministerul Artelor şi Informaţiilor, materialele şi maşinile agricole, mărfurile şi cerealele la Ministerul Agriculturii, articole de îmbrăcăminte, medicamente şi instrumente medicale la Ministerului Sănătăţii. În luna septembrie a aceluiaşi an, după semnarea unui acord între Ministerul Afacerilor Interne şi Ministerul Artelor şi Informaţiilor, sub pretextul înființării aici a Conservatorului şi a Şcolii de Arte Frumoase, au fost transferate peste 1.000 de obiecte de artă (M. Of., 1948; Ştefania Ciubotariu, 2011).

O parte din mobilier sau obiecte au fost preluate de Ministerul Artelor şi Informaţiilor. Dintre acestea, o parte a rămas la minister iar o altă parte a fost împărţită angajaţilor care primiseră repartizare de spaţii de cazare în palat din inventarul prezentat anterior (SANIC, fond Ministerul Artelor şi Informaţiilor, Direcţia Administrativă, 1948: 147-154). Alte obiecte au ajuns la sindicatul restaurantului „Ambasador", la Societatea „Albina", sau la Direcţia Presei şi Muzeului Româno-Rus, sau la Teatrul Național. Această instituţie a preluat de la Palatul Cotroceni, în urma Procesului Verbal semnat în data de 30 aprilie 1949, peste 950 de obiecte (SANIC, fond Ministerul Artelor şi Informaţiilor, Direcţia Administrativă, 1949: 1-10).

Numărul mare de obiecte, pe care patrimoniul Palatului Cotroceni le-a pierdut, le-am aflat în urma inventarului realizat de comisia condusă de Petre Stecoza, Titina Călugăru şi Alexandru Ciucurencu (Constantin, 2011: 61).

A treia etapă s-a deschis odată cu transformarea şi deschiderea către populaţie a Palatului Regal ce fusese transformat în Palat al Pionierilor. Scopul acţiunii propagandistice era acela de a arăta că noua putere era o emanaţie a maselor şi punea la dispoziţia tinerei generaţii unul dintre cele mai importante domenii care aparţinuse Vechiului Regim.

Putem afirma că schimbarea rolului palatului l-a salvat de la o posibilă demolare, deoarece acesta suferise multe stricăciuni din cauza

cutremurului din 1940 şi a bombardamentelor din 1944. De aceea a existat şi soluţia demolării. Pentru a-i hotărî soarta, Gheorghe Gheorghiu-Dej a vizitat palatul, declarând în şedinţa de guvern din 13 februarie 1948 că „ ...Palatul Cotroceni este foarte puţin sau deloc o ruină" (SANIC, PCM, fond Stenograme, 1948: 53). Ca urmare a deciziei liderului comunist de a menţine în picioare clădirea s-a început procesul de amenajare a Palatului Pionierilor. Teoharie Georgescu a fost cel care a prezentat proiectul, acesta fiind adoptat de membrii Secretariatului Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român (SANIC, C.C. al P.C.R. fond Cancelarie 1949, Şedinţa Secretariatului CC al PMR, 1949).

În paralel, autorităţile comuniste se ocupau cu înfiinţarea organizaţiilor de tineret. O informaţie utilă o avem din discuţiile care au avut loc pe 4 iunie 1949 în cadrul „Sfatului pionierilor din Capitală" unde s-a afirmat că la acel moment „pe întreaga ţară avem (...) doar 15.000 pionieri" (SANIC, C.C al P.C.R, 1949, Stenograma Primei Conferinţe a Sfatului Pionierilor din Capitală, 1949: 26). În opinia participanţilor, „Principalul rol al Organizaţiei de Pionieri, fiind vorba de copii de şcoală, este acela de a ajuta şcoala în crearea *omului nou*, în crearea unui om legat de Partidul nostru, unui om devotat clasei muncitoare, devotat Patriei, unui tânăr pregătit din punct de vedere politic, pregătit din punct de vedere profesional, unui tânăr care poate să intre în viaţă, care să nu se teamă de greutăţi şi de lipsurile pe care le-ar întâmpina în viaţă, un om care să fie sigur că va lupta, când are să fie nevoie, pentru Patria lui" (SANIC, C.C. al P.C.R., 1949, Stenograma Primei Conferinţe a Sfatului Pionierilor din Capitală, 1949: 5).

Palatului Pionierilor i se rezerva un rol de primă importanţă în realizarea acestor obiective pornindu-se de la experienţa sovietică. Pentru deprinderea mecanismelor ce trebuiau să fie aplicate tinerilor în procesul de educaţie a fost trimisă în U.R.S.S Liuba Chişinevschi. Pe parcursl discuţiilor tovarăşa a împărtăşit celor prezenţi: „ ... aici putem juca un rol foarte serios şi foarte important, căci interesându-ne cum s-a făcut această lucrare în Uniunea Sovietică, cum a fost construit Palatul Pionierilor din Leningrad, am văzut că sindicatele au jucat aici un rol mare. (...) tovarăşii de la sindicate, au jucat un rol foarte important din punct de vedere al ajutorului material, nemaivorbind de ajutorul politic şi anume secţii întregi din acest palat au fost făcute pe socoteala unor anumite întreprinderi. Această muncă a fost socotită ca o muncă de onoare şi acolo stătea scris: «Această cameră este dotată de întreprinderea cutare...» ş.a.m.d şi este o mândrie pentru această întreprindere" (SANIC, CC al PCR, 1949: 37).

Informaţiile preţioase au fost primite cu entuziasm: „Pentru noi, pentru copii, pentru părinţi, pentru profesori, este o mare bucurie faptul că

conducerea Partidului nostru a hotărât să pună la dispoziţie pentru Palatul Pionierilor palatul de la Cotroceni al fostului Rege. Acesta este un palat imens, cu 140 de camere, cu un teren de 30 hectare (...) Noi avem în vedere să instalăm 7 ateliere de mecanică, de radiofonie, de electricitate etc. Vom mai face un bufet, un post sanitar, şi un teatru, iar în jurul lui 15 iulie îl vom deschide în mare tam-tam. Va fi o veste plăcută pentru copiii din capitală (...) noi invităm de asemenea Sfatul în întregime, să vadă ce este acolo şi vrem cu această ocazie să şi filmăm" (Lazăr, Dinu, Drăgulin, 2019: 182).

Lucrările au demarat rapid, sprijinul financiar fiind acordat de către partid. Proiectul de plan prevedea trei etape:

Etapa I-a	20 mai - 1 iulie 1949
Etapa a II-a	1 iulie - 1 septembrie 1949
Etapa a III-a	1 septembrie - 20 decembrie 1949
Etapa a IV-a	20 decembrie - 1 iulie 1950

„Etapa I-a va avea ca obiectiv amenajarea şi utilarea parcului şi a unui număr de 13 încăperi din palat. În acelaşi timp se vor pregăti în amănunt planurile etapelor a II-a şi a III-a

În cadrul etapei I-a vom organiza următoarele:

Nr. crt.	
1.	Curăţirea întregului parc
2.	Pietruirea aleelor
3.	Amenajarea unui teatru în aer liber, pentru spectacolele copiilor, cu o capacitate de 1000 de locuri (se vor construi o estradă şi bănci)
4.	Instalaţii de amplificare şi iluminare a teatrului
5.	Instalaţie de iluminare a aleelor principale ale parcului
6.	Amenajarea a 4 chioşcuri, măsuţe şi scăunele pentru răcoritoare, lapte etc.
7.	Repararea bazinelor, fântânilor arteziene şi a scărilor de piatră din parc
8.	Utilarea cu un număr de 400 de bănci a parcului
9.	Amenajarea unui teren de gimnastică, a unui teren de volley şi sărituri
10.	Utilizarea parcului cu instalaţii distractive (4 scrâncioburi, trageri la ţintă etc.)
11.	Aducerea în parc de păsări (porumbei, păuni etc.) şi peşti pentru diverse bazine
12.	Construirea de w.c-uri în parc (10 cabine)

13.	Utilarea parcului cu un tren mic electric
14.	Utilarea parcului cu 2 lunete pentru astronomie şi 60 de şevalete pentru pictură
15.	Amenajarea celor 13 încăperi şi utilarea lor (vestiare şi garderobă – 2 încăperi, atelier broderie fete – 2 încăperi, atelier tâmplărie şi traforaj – 2 încăperi; bibliotecă – 4 încăperi, cabinet medical – 2 încăperi, un cabinet model pentru pionieri, amenajarea provizorie a unei săli de conferinţe, cerc de studii etc.

În această etapă se vor găsi locuinţe pentru un număr 40 de locatari. După evaluri sumare, sunt necesare pentru această perioadă – ţinând cont de folosirea muncii voluntare, cât şi de concursul Uniunii sindicale – fonduri de cca. 14.000.000 de lei.

Etapa a II-a – 1 iulie - 1 septembrie 1949

Pentru această perioadă ne propunem înfiinţarea a 10 ateliere şi cercuri:

Nr. crt.	
1.	Extinderea bibliotecii cu un număr de 5 camere
2.	Cercuri de şah 4 camere
3.	Cercul de construcţii avioane 2 camere
4.	Cercul automobilistic 2 camere
5.	Cercul de radiofonie 2 camere
6.	Cercul de fotografie 2 camere
7.	Cercul de pictură 1 cameră
8.	Cercul de coreografie şi dansuri naţionale 2 camere
9.	Cercul de istorie 1 cameră
10.	Atelierul de ceramică 2 camere

În această perioadă, în baza planurilor existente, se vor repara camerele deteriorate, pentru pregătirea trecerii la cea de-a III-a etapă. De asemenea se va utila palatul cu o sală de cinematograf. Se vor pregăti toate planurile pentru sala mare de spectacol. Atât în prima, cât şi în a doua etapă se vor crea condiţiile necesare bunei funcţionări a serei de flori.

Etapele a III-a şi a IV-a vor constitui obiectul unor planuri speciale, ce se vor face în urma experienţei practice, căpătate în primele perioade de muncă, creîndu-se astfel, toate condiţiile necesare pentru ca palatul pionierilor să fie la înălţimea maximă" (SANIC, fondul C. C. al P.C.R., Secţia Organizatorică, 1950: 184).

Aşa cum rezultă şi din aceste documente interne, membrii însărcinaţi cu realizarea acestui obiectiv strategic pentru regimul comunist erau conştienţi că „ (...) folosindu-ne de experienţa organizaţiilor de pionieri din Uniunea Sovietică, având în vedere că am trecut practic la formarea primelor detaşamente de pionieri din Republica Populară Română, se impune folosirea tuturor mijloacelor posibile pentru ca aceste organizaţii să-şi poată depune muncă în condiţiuni cât mai bune, pentru educarea comunistă a tinerei generaţii. Unul din factorii importanţi care vor ajuta la ducerea la îndeplinire a acestor sarcini îl constituie condiţiunile materiale în care se va desfăşura activitatea pionierilor" (SANIC, fondul C. C. al P.C.R., Secţia Organizatorică, 1950: 184).

În urma acestor eforturi pe 1 iunie 1950 palatul şi-a început activitatea de „ (...) instituţie extraşcolară menită să ajute organizaţiile pioniereşti şi şcoala în educaţia comunistă a copiilor" (SANIC, fondul C. C. al P.C.R., Secţia Organizatorică, 1950: 184).

Momentul deschiderii pentru public a Palatului Pionierilor a fost un prilej folosit de liderii comunişti de la Bucureşti, precum Ana Pauker, Vasile Luca, Theoharie Georgescu, I. Chişinevski etc., să prezinte modul în care au preluat experienţa sovietică. Desigur, au fost invitaţi membri ai autorităţilor sovietice aflate la Bucureşti, delagaţia care l-a reprezentat pe „Marele Frate de la Răsărit" fiind compusă de A. V. Zotov, prim consilier al Ambasadei Sovietice, A. A. Golincenkov şi S. A. Pivarov, primi secretari ai ambasadei, dar şi al altor ambasade care proveneau din ţări cu regimuri frăţeşti precum K. Hobdari, însărcinatul cu afaceri al R.D. Albania. Ca un element de culoare, printre cei care au luat cuvântul în cadrul festivităţii a fost şi tânărul Nicolae Ceauşescu, care la acea dată era ministru adjunct al Ministerul Forţelor Armate (Ionescu-Gură, 2000: 125).

Evenimentul a fost reflectat pe larg în presa de propagandă a regimului comunist. Ziarul *Scânteia. Organ Central al Partidului Muncitoresc Român* a publicat articolul intitulat „Inaugurarea Palatului Pionierilor din Capitală", în care regăsim fotografii ale liderilor comunişti înconjuraţi de pionieri. Desigur, mesajul pe care articolul l-a promovat a fost acela al bucuriei pe care partidul a provocat-o copiilor care şi-au exprimat „mulţumirea pentru minunatul dar pe care l-au primit" (*Scânteia. Organ Central al Partidului Muncitoresc* Român, 1950: 1). În stilul propagandist-festivist al regimurilor totalitare presa comunistă clama cu emfază: „Cu mult înaintea începerii festivităţii parcul răsuna de cântecele voioase ale pionierilor, care în rînduri dese, având în frunte toboşarii şi gorniştii, se îndreptau spre pajiştea unde urma să aibă loc serbarea. Cu nestăvilit entuziasm, pionierii au ovaţionat pentru Partidul Muncitoresc Român,

pentru marea Uniune Sovietică eliberatoare şi pentru cel mai bun şi mai iubit prieten al copiilor din lumea întreagă, apărătorul păcii şi fericirii popoarelor, tovarăşul Stalin. Conducătorii iubiţi ai Partidului au fost primiţi de pionieri cu aplauze entuziaste" (*Scânteia. Organ Central al Partidului Muncitoresc Român*, 1950: 2). Pentru a se încheia în mod plenar activitatea de propagandă, a fost publicată telegrama transmisă de pionieri CC al PMR şi tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej: „Pionierii din Capitala Republicii Populare Române, adunaţi pentru a sărbători Ziua Internaţională a Copilului şi a inaugura mândrul Palat al Pionierilor, trimit Comitetului Central al Partidului nostru drag un salut voios de pionier. Suntem veseli pentru că în Patria noastră scumpă viaţa este tot mai frumoasă, pentru că ne simţim înconjuraţi de dragostea Părintească a Partidului şi Guvernului. Suntem plini de încredere în viitorul nostru fericit, pentru că trăim într-o Patrie liberă, într-o ţară în care oamenii muncii ne iubesc şi au grijă de noi, într-o ţară în care se construieşte socialismul" (*Scânteia. Organ Central al Partidului Muncitoresc Român*, 1950: 2).

Întregul eveniment a fost organizat şi împărtăşit opiniei publice cu scopul de a demonstra puterea şi voinţa Partidului de a nu precupeţi niciun efort în emanciparea tinerei generaţii, cea care începându-şi activitatea în rândurile organizaţiilor de pionieri îşi va desăvârşi educaţia politică în UTM şi ulterior PCR.

Palatul Pionierilor era locul în care tinerele generaţii vor putea asculta propaganda regimului, unde „eroii" clasei muncitoare erau glorificaţi. Pentru a maximiza impactul asupra populaţiei, organizaţiile locale ale PCR, prin intermediul sindicatelor, au organizat vizite pentru „oamenii muncii din Capitală". La momentul desfăşurării unor vizite ale delegaţiilor străine, şi mai ales ale celor provenite din URSS, porţile palatului erau larg deschise.

Pentru a corespunde nevoilor specifice activităţii lampadarele baldachinului de la intrarea principală au fost demontate, scara din lemn sculptat care era situată în dreapta intrării principale a fost demolată. La etajul I, sufrageria lui Carol I, în stil neorenascentist german, şi Salonul de aur au fost devastate, coloanele din piatră de Rusciuc aflate în Salonul Alb, care astăzi este cunoscut cu numele de Cerchez, au fost vopsite cu vinarom de culoare cenuşiu închis. Etajul III a suferit la rândul său schimbări majore. Alte spaţii au fost, de asemenea, modificate. Astfel, salonul norvegian al reginei Maria a fost transformat în sală de poveşti, iar salonul de pictură al reginei a devenit cameră de balet (*Revista Monumentelor Istorice*, 1997: 69, în Nicoleta Ionescu-Gură, 2000: 216-217).

Parcul palatului a suferit la rândul său modificări, au fost amenajate terenuri de volei, de tenis, o pistă de alergări, un teren de jocuri pentru cei cu

vârste mai mici cu leagăne, un mic labirint şi un bazin de înot cu ecluze. De o parte şi de alta a intrării în palat se găseau sălile de gimnastică şi teatru ale pionierilor. Începând cu anul 1950, biserica mănăstirii Cotroceni a fost închisă şi transformată în muzeu de artă religioasă, până în vara anului 1984, atunci când a fost demolată (*România Liberă*, 1970: 3, în Nicoleta Ionescu-Gură, 2000: 218-219).

Revista *Cutezătorii* a devenit platforma prin care erau prezentate activităţile pionierilor şi cele mai importante momente festive din viaţa acestora. De exemplu, sunt prezentate imagini surprinse în cadrul festivităţii primirii cravatei roşii, pionieri care se pregătesc să depună legământul, împreună cu texte suport care au un caracter propagandistic accentuat: „Obrajilor coloraţi de căldura momentului li se alătură roşul strălucitor al cravatelor. Sunt clipe care nu se uită niciodată. Ziua cu cel mai frumos soare!", (...) „Rostesc legământul! Voi învăţa şi voi munci pentru a deveni fiu de nădejde al patriei mele – Republica Socialistă România – (...) Tot înainte!" (*Cutezătorii*, 1969: 4). Revista a găzduit pe larg, în cadrul unor mai multe numere, activităţile desfăşurate la Palatul Pionierilor, care se desfăşurau în perioada de vară – toamnă, baschetbal, carting, balet, teatru cu păpuşi, dansuri populare, dar şi imagini de la diferitele cercuri care funcţionau (*Cutezătorii*, 1968). Dorinţa autorităţilor comuniste din România era aceea de a demonstra că în ţară nu existau pericole deviaţioniste, ci doar o stare de bucurie şi de mulţumire pentru „conducătorul iubit" şi de recunoştinţa pe care tânăra generaţie şi-o exprima.

În vara anului 1970, Palatul Pionierilor a găzduit Conferinţa Internaţională cu tema „Educaţia copilului în faţa progresului ştiinţei şi tehnicii contemporane", organizată în cadrul „Anului internaţional al educaţiei" de către Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor, cu sprijinul Comitetului internaţional al mişcării de copii şi adolescenţi din diferite ţări ale lumii, precum şi reprezentanţi ai unor organisme internaţionale care se ocupă cu probleme educative. Lucrările au fost găzduite în Sala de marmură a Palatului Pionierilor şi au participat reprezentanţi ai 28 de organizaţii de copii şi adolescenţi din diferite ţări ale lumii. Din partea Consiliului de Miniştri a fost prezent tovarăşul Ion Iliescu „ministrul pentru problemele tineretului, prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, a adresat un cald salut participanţilor" (*Cutezătorii*, 1970).

Pionierii au fost folosiţi în mod frecvent în acţiunile de propagandă desfăşurate de Partid cu scopul de a demonstra că procesul de formare a „omului nou" este în plină desfăşurare în spiritul colectivismului şi al solidarităţii comuniste. Una dintre aceste acţiuni a fost prezentată în paginile revistei în 1972, cu ocazia unei vizite a unei delegaţii din Africa, alcătuită din

reprezentanţi ai ţărilor pe care regimul le sprijinea: Angola, Mozambic, Guineea-Bissau şi Insulele Capului Verde. Titlurile articolelor care prezintă evenimentul sunt sugestive: „Libertatea se cucereşte prin luptă", „Solidaritate frăţească" etc. (*Cutezătorii*, 1970).

În loc de Concluzii:

Al Doilea Război Mondial a produs o schimbare majoră a raporturilor de forţă la nivel mondial. Înfrângerea generală a Wehrmacht-ului pe Frontul de Est şi expansiunea Armatei Roşii în Europa Centrală şi de Est a determinat nu doar noua formă a hărţii Europei postbelice, dar şi a regimurilor politice. Înţelegerile la care au ajuns aliaţii la Ialta, în februarie 1945, au sancţionat stăpânirea URSS asupra Europei de Est. În acest context, preluarea puterii politice şi schimbările impuse în economie de comuniştii din România, cu ajutorul direct al URSS, au fost o consecinţă logică. Din păcate, românii au fost victime sacrificale odată cu împărţirea sferelor de influenţă. Toate evenimentele care s-au întâmplat în România între 23 august 1944 şi 31 decembrie 1947 s-au încadrat în logica comunizării societăţii şi statului român pe model sovietic. În consecinţă au fost aplicate mecanismele de preluare a puterii pe care bolşevicii le experimentaseră după lovitura de stat, care a rămas în istoriografia universală ca Revoluţia din Octombrie 1917. Comunizarea României a urmat un parcurs care prevedea invalidarea modelului de societate liberal, democratic, burghez, capitalist şi impunerea unui alt model comunist, nedemocratic, egalitar, totalitar. Pentru atingerea acestui obiectiv au fost aplicate cu brutalitate măsuri de restrângere a drepturilor cetăţeneşti, atât în plan politic, dar şi al exprimării sau al proprietăţii. În acest context, schimbarea rolului istoric al Palatului Regal din Cotroceni în Palat al Pionierilor s-a înscris în activitatea propagandistică a unui regim totalitar care, în lipsa unei legitimări populare, prin vot, a trebuit să-şi „fabrice" o istorie care să îl legitimeze în faţa poporului român. Simbolic vorbind, porţile palatului au fost deschise „tinerei generaţii", pentru a deveni locul în care se vor construi minţile şi personalităţile comuniştilor de mâine. „Omul nou" trebuia plămădit în camerele fostului Palat Regal ca o demonstraţie de forţă a regimului. „Vechiul" trebuia să lase locul „noului", iar această transformare definitivă trebuia să aibă loc odată cu intrarea în viaţa activă a noilor generaţii, născute în „noua eră" în care, aşa cum exprimau şi versurile celebrei poezii „Pionierii - Noi în anul 2000": „Suntem copii, de acum vom fi/Plini de uimire, plini de iubire/Cu ochii vă urmărim/Ştim de pe acum ce ne aşterneţi la

drum/Nenumărate flori şi palate/Să avem noi mâine aur şi pâine/Voi sunteţi nişte eroi/Dar într-o zi şi noi" (Moculescu, 2000). Aşa cum vedem, propaganda venea să legitimeze parcursul regimului totalitar comunist prin ochii tinerei generaţii. O generaţie care trebuia să înlocuiască nu doar fizic ci şi ideologic vechea generaţie, crescută şi educată în perioada regimului democratic parlamentar regal care era supusă unor presiuni enorme, prin întemniţarea şi distrugerea fizică a celor mai importanţi reprezentanţi ai săi.

Cutremurul din 1977, care a produs daune importante Bucureştiului, a afectat şi Palatul Pionierilor. De aceea s-a luat decizia construirii unui nou edificiu în sectorul 4 în apropiere de Parcul Tineretului, care a fost inaugurat la 1 iunie 1986. Era momentul în care, odată cu sentimentul victoriei îndeplinite a regimului comunist, rolul simbolic al Palatului Cotroceni să înceteze. De aceea, clădirile au intrat într-o perioadă de restructurări şi refaceri importante care au condus la reluarea parţială a splendorii pe care o cunoscuse în trecut.

References

Arpad, T. (2019). *Decentralization and State Capacity. Pathways for State Reform in Post-Communist Societies*. Iaşi, România: Editura Lumen.

Chiper, I. (1998). „Consideraţii privind evoluţia numerică şi compoziţia etnică a PCR 1921-1952". în *Arhivele Totalitarismului*, Bucureşti, România, nr. 4/1998, p. 34.

Ciubotariu, Ştefania (2011). *De la Palat regal, la Palat al Pionierilor (1949 – 1977) – o filă din istoria Palatului Cotroceni*. Catalog de expoziţie, Bucureşti, România: Muzeul Naţional Cotroceni.

Ciucă, A. (2018). *Drept internaţional public*. Iaşi, România: Editura Lumen.

Colţ, R. (1999). „Evoluţia numărului membrilor PCR în 1944-1945". în *Magazin Istoric*, Bucureşti, România, nr. 6/1999, pp. 18-20.

Constantin, M. (2011). *Palatul Cotroceni. Destinul unei Reşedinţe Princiare*. Noi Bucureşti, România: Media Print.

Cutezătorii (1969), anul III, nr. 44, 30 octombrie 1969, p. 4.

Fotescu, Dana; Constantin, M. (2001). *Studii şi articole de istoria artei*, Bucureşti, România: Editura Sigma.

Gheorghiu-Dej, G. (1948). *Raport politic general la Congresul Partidului Muncitoresc Român*, Bucureşti, România: Editura P.M.R.

Moculescu, H., *Noi în anul 2000*, https://www.versuri.ro/versuri/pionierii-noi-in-anul-2000-_mts1.html (accesat 13.11.2020).

Gură-Ionescu Nicoleta (2000). „Palatul Cotroceni, de la reşedinţă regală la Palat al Pionierilor". în *Bucureşti. Materiale de istorie şi muzeografie,* vol. XIV, Bucureşti, România, Muzeul Municipiului Bucureşti, p. 207.

Gură-Ionescu, Nicoleta (2005). *Stalinizarea României. Republica Populară Română 1948-1950: transformări instituționale*. București, România: Editura ALL.

Lazăr, Mariana; Dinu, Ștefania; Drăgulin, Ioana (2019). *Cotroceni arc peste timp*, București, România: f.e.

Lazăr, Mariana; Jităreanu, Benonia; Ipate, M.; Căzănișteanu, C.; Constantin, Ani; Constantin, M.; Lupu, Gabriela; Tîrnă, Mirela; Fotescu, Diana; Ciubotaru, Ștefania; Gură, Nicoleta (2001). *Muzeul Național Cotroceni*. București, România: Editura Sigma.

Monitorul Oficial (1948), Partea I-a, Legi, regulamente și dispoziţiuni cu caracter normativ, an. CXVI, nr. 5, din 7 ianuarie 1948.

Monitorul Oficial (1948), Partea I-a, Legi, Decrete, Jurnale ale Consiliului de Miniștri, Deciziuni ministeriale, Comunicate, Anunțuri judiciare (de interes general), anul CXVI, nr. 121, 27 mai 1948, p. 4648.

Muzeul Național Cotroceni (1993). *Palatul Cotroceni, Inventare (1861-1949)*. București, România: f.e.

Revista Monumentelor Istorice (1997), Anul LXVI, nr.1-2/1997, p. 69.

România Liberă (1970), nr.1771 din 1 iunie 1970, p. 3.

SANIC, fond Ministerul Artelor și Informaţiilor, Direcţia Administrativă, dosar nr.424/1948, f.147-154.

SANIC, fond Ministerul Artelor și Informaţiilor, Direcţia Administrativă, dosar 1017/1949, f.1-10.

SANIC, *Regina Maria*, dosar III/79, f. 5.

SANIC, fond CC al PCR, Secţia Organizatorică, dosar 12/1940, f. 3-4.

SANIC, fond CC al PCR – Cancelarie, dosar 32/1950, f. 95-96.

SANIC, fond C.C. al P.C.R., Secţia Organizatorică, dosar nr. 32/1950, f. 10.

SANIC, PCM, fond Stenograme, dosar nr. 2/1948, f. 53.

SANIC, C.C. al P.C.R. fond Cancelarie, dosar nr 60/1949, Ședința Secretariatului CC al PMR, Nr. 40 din 29 iunie 1949.

SANIC, C.C. al P.C.R., dosar nr. 57/1949, Stenograma Primei Conferinţe a Sfatului Pionierilor din Capitală, 4 iunie 1949, f. 26.

SANIC, fondul C. C. al P.C.R., Secţia Organizatorică, dosar nr. 32/1950.

Scânteia. Organ Central al Partidului Muncitoresc Român (1950). seria III, anul XIX, nr.1749, vineri 2 iunie 1950, p. 1.

Troncotă, C. (1994). *Eugen Cristescu, asul serviciilor secrete românești – memorii, mărturii, documente*. București, România: Editura ROZA VÂNTURILOR.